

A 2008/2009-es tanév
LÓCZY LAJOS
ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI FÖLDRAJZI
TANULMÁNYI VERSENY
írásbeli fordulójának feladatai a 10. évfolyam számára

Figyelem!

A megoldólap adatait nyomtatott nagybetűvel töltsé ki!

A feladatok megoldásához számológép használható!

Atlaszt, könyvet a versenyre bevinni tilos!

A feladatok megoldásához tollat kell használni!

A megoldólapon javítani, átírni, radirozni, stb. nem szabad!

Az egybetűs válaszoknál ügyeljen a betű pontos azonosíthatóságára!

Az elérhető maximális pontszám 200.

A feladatok megoldására 4 óra áll rendelkezésre!

JÓ MUNKÁT, SIKERES VERSENYT!

I. Egészítse ki a táblázat hiányzó részeit!

	Cég	Ország	Fő profil
1.	Béres		gyógyszergyártás
2.	Puma		ruházat
3.		Svédország	elektronika, távközlés
4.	Continental		gumiabroncsgyártás
5.	Nissan	Japán	
6.	Ravensburger		játékgyártás
7.	OTP	Magyarország	
8.		Románia	autógyártás
9.	GM		járműipar
10.		Németország	lakberendezés
11.	Lukoil	Oroszország	
12.	Lenovo		számítástechnika
13.		Svédország	repülőgyártás
14.	BP	Nagy Britannia	
15.	Aegon		biztosítás

II. Milyen sajátos termékekre ismer rá a következő állításokból?

1. Elektroacélból a járművek alapvető forgóalkatrészét készíti Erik Erikson.
2. Nyelvrokaink ritka településhálózatuk összeköttetésére dolgozták ki a kommunikáció személyes eszközét.
3. Kjeld Kirk Kristiansen egykori asztalosüzemében ma már csak precíziós műanyag megmunkálás folyik a gyermekek legnagyobb örömére.
4. A Pó völgyének durumbúzájából készül nemzeti eledeleiknek sok formája és fajtája.
5. Svejk is biztosan használta a szén és a fa különleges kombinációját írásra.
6. A fjordok védett öbleiben készülnek a selfek mesterséges szigetei.
7. Hercule Poirot gondolkodását nagyban segítette a kakaó és a tej sajátos keveréke.
8. Az Alpok völgyeiben csak szaktudás és a precizitás áll rendelkezésre a parányi alkatrészekből álló remekművek elkészítéséhez.
9. Egykoron hernyók bábját, ma már természetes és műanyag szálat dolgoz fel Lao Ce.
10. Amit a három nagy készít Detroitban az biztosan jó Amerikának.
11. Raul és elvtársai nádból főzik a „fehér aranyat”.

12. Jean ősei még a kellemetlen szagok kendőzésére sajtolták és keverték a virágok olaját, ma virágzó iparágá vált a tevékenység.
13. Mijamoto Muszasi nagy precizitással illeszti össze az alkatrészeket a hagyományos és digitális képalkotás eszközeivé.
14. A kimberliti kúrtókban bányászott szenet polírozza szabályosra van de Riet és társa Felix Rubenstein.
15. Don Diego az agave kaktuszból párolja le a nemzeti italt.
16. Muhammad al-Idríszi a régi módszerekkel csomózza a gyapjút értékes kárpittá és szőttessé.
17. A végtelen tajga faanyagát folyókon úsztatják, hogy alapanyaggal lássák el a sajtót.
18. Horst a közel ötszáz éves tisztasági törvény alapján főzi az aranyló italt.

III. Mely országra/országokra vonatkoznak az alábbi állítások?

A: Svájc B: Szingapúr C: Kajmán-szigetek D: Mindegyik E: Egyik sem

1. Városállam.
2. Az Egyesült Királyság tengeren túli területe.
3. Népessége nyelvileg és etnikailag nagyon sokszínű.
4. Közülük a legrégebbi független ország.
5. A világ legsűrűbben lakott területe.
6. A gazdaság vezető ágazata az agrárium.
7. Vendégmunkásokat a Vatikán szinte csak innen fogad.
8. A Föld legnagyobb kapacitású olajfinomítója található itt.
9. Fontos bevételi forrás az idegenforgalom.
10. Bankjai a külföldi tőke kedvelt célpontjai.
11. Nem rendelkezik tengerparttal.
12. Olajbevételeinek nagy részét fegyverkezésre fordítja.
13. Valutájának árfolyama mértékadó a nemzetközi pénzügyi életben.
14. Tagja az OPEC-nak.
15. Állampolgárainak többsége kínai.

IV. Állítsa fel a mennyiségek között a helyes sorrendet, a legnagyobbtól a legkisebb felé haladva!

1. Földrészek népessége:	A) Ausztrália	B) Afrika	C) Ázsia
2. Vallások követőinek száma:	A) buddhista	B) izraelita	C) mohamedán
3. GDP (Md USD):	A) Oroszország	B) Kína	C) Mali
4. Cukornád termelés:	A) Szingapúr	B) Brazília	C) Kuba
5. Villamosenergia termelés:	A) Németország	B) Ausztria	C) Japán
6. Széntermelés:	A) Ukrajna	B) Svájc	C) India
7. Bortermelés:	A) Spanyolország	B) Kína	C) Grúzia
8. Energia-termelés megoszlása:	A) víz	B) gáz	C) olaj
9. Sertésállomány:	A) Brazília	B) Izrael	C) USA
10. Uránérc termelés:	A) Kanada	B) USA	C) Magyarország
11. Gyémánt-termelés:	A) Belgium	B) Botswana	C) Oroszország
12. Aranytermelés:	A) Peru	B) Ausztrália	C) Afganisztán
13. Kőolaj-kitermelés:	A) Norvégia	B) USA	C) Ciprus
14. Cementtermelés:	A) Portugália	B) Brazília	C) Kína
15. Földgáztermelés:	A) Oroszország	B) Izland	C) Hollandia

V. Nevezze meg a következő fogalmakat!

1. Az importált árukra kivetett adó.
2. Azon vállalat, melynek a székhelye egy adott országban van, leányvállalatai azonban más országokban működnek.
3. Eszköz, mely a fizetés megtörténtekor cserél gazdát, csereeszközként vagy fizetőeszközként funkcionál.
4. Tudományos alkotó tevékenység, amely magában foglalja a már meglévő termékek és eljárások továbbfejlesztését.
5. Valamely idegen ország törvényes fizetési eszköze, pénzneme.
6. A gazdaságnak azon létesítményei, amelyek a vevők és eladók között a javak és szolgáltatások áramlását biztosítják.
7. Olyan értékpapírok, amelyeket a gazdasági társaságok alapításakor, vagy alaptőkénének emelésekor bocsátanak ki.
8. Nemzetközi gazdasági integráció, ahol a kereskedelem korlátozások nélkül folytatható.

9. Mezőgazdasági termékek és ásványi nyersanyagok kereskedelmével foglalkozó, szigorú szabályokkal működő sajátos piac.
10. Értékpapír, melyet az állam bocsát ki és kötelezettséget vállal a feltüntetett összeg kamatokkal való visszafizetésére a futamidő lejártával.
11. Intézmény, mely alapvetően pénzügyi szolgáltatásokat nyújt és a pénz, valamint az értékpapírok forgalmát fogja össze.
12. Az a folyamat, melynek során az adósságok összege gyorsabban növekszik, mint az a forrás, melyből a törlesztőrészlet és a kamat fizetésre kerül.
13. Olyan gazdaságpolitika, melynek révén az adott ország saját termelői védelmében korlátozza az importot.
14. Gazdasági berendezkedés, amelyben a termékek árát a kereslet és kínálat határozza meg.
15. Ország vagy terület, ahol a vállalatok nem, vagy kis értékű adót fizetnek, illetve az adott kormányzat lemond a vállalatok ellenőrzési jogáról.

VI. Döntse el a következő állításokról, hogy igazak (I), vagy hamisak (H)!

1. Az indiai gazdaság gyors fejlődése mellett még mindig kiemelt fontosságú a mezőgazdaság szerepe.
2. Indonézia lakosságának döntő többsége továbbra is Szumátrán él.
3. Latin-Amerika legtöbb országában mai napig a hivatalos nyelv a spanyol.
4. A népszerűség növekedés hatására a fejlődő országok városi népessége nő a leggyorsabban.
5. Az extenzív állattenyésztés a kis területű, nagy népsűrűségű országokban a legjellemzőbb.
6. A Balti-tenger partján fekvő Aberdeen a brit olajbányászat központja.
7. Japán rendelkezik a világ legjelentősebb halászflojtájával.
8. Az alumíniumkohászat megjelenését a Tennessee völgyében a 30-as években épített vízerőművek tették lehetővé.
9. Hollandia szarvasmarha állománya a hús és bőr kivitelét szolgálja.
10. Kuvaitban alacsony a szociális juttatások mértéke, mivel nagyon sokat kell költeni az ország védelmének megerősítésére.

VII. Oldja meg a kiemelt földrajztudósokhoz kapcsolódó feladatot!

- Melyik tájegységen született Hunfalvy János?
A. Felvidék B. Erdély C. Vajdaság D. Órvidék
- Mikor hunyt el Hunfalvy János?
A. 1666 B. 1777 C. 1888 D. 1999
- Melyik esemény történt legkorábban Hunfalvy életében?
A. a műegyetem tanára
B. a pesti egyetem tanára
C. a Földrajzi Társaság Elnöke
D. az MTA tagja
- Melyik mű **nem** Hunfalvy alkotása?
A. Egyetemes történelem
B. Magyarország természeti viszonyairól
C. Afrika földrajza
D. Az Antarktisz földrajza
- Melyik kép ábrázolja Hunfalvy Jánost?

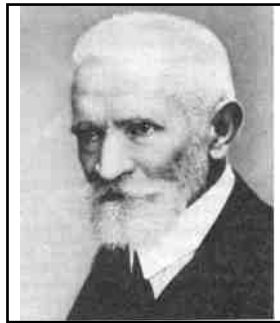
A.

B.

C.

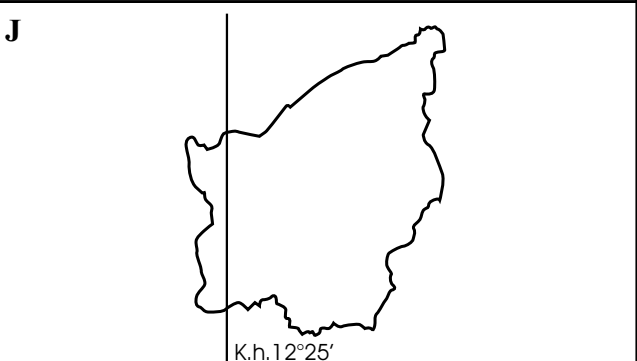
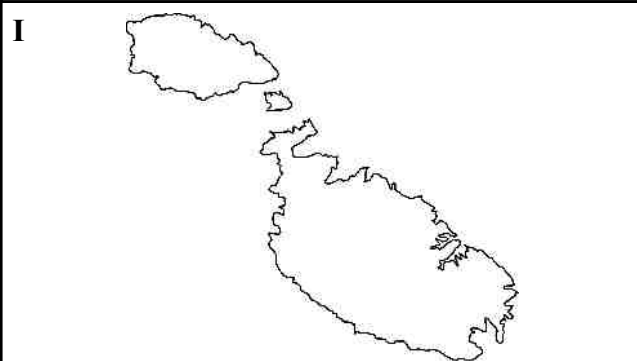
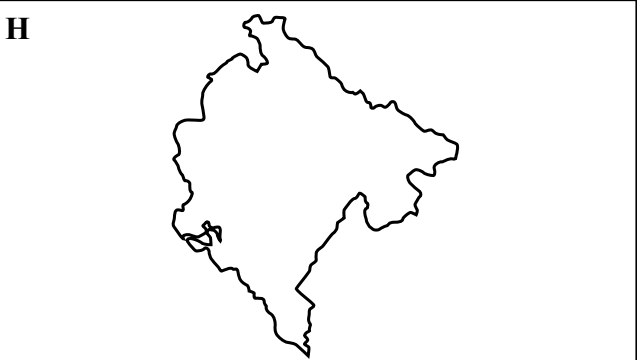
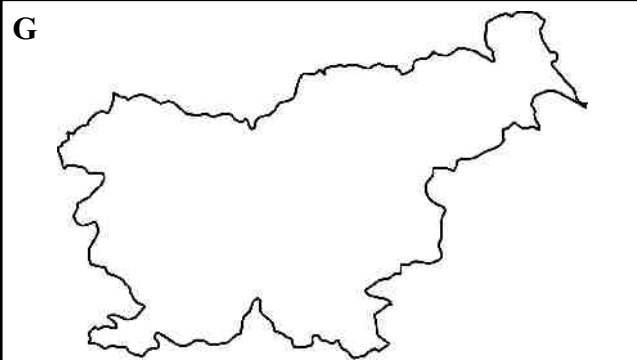
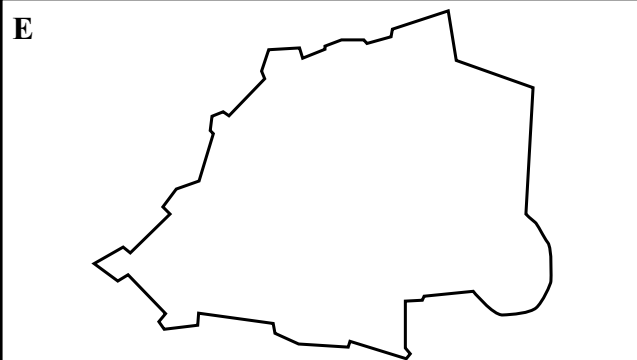
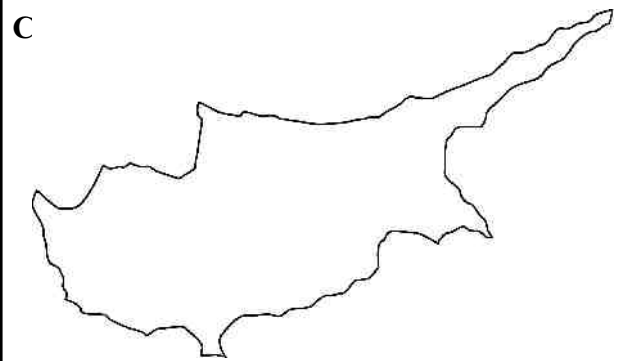
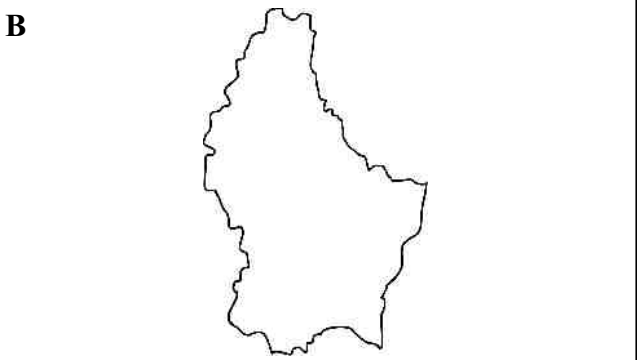
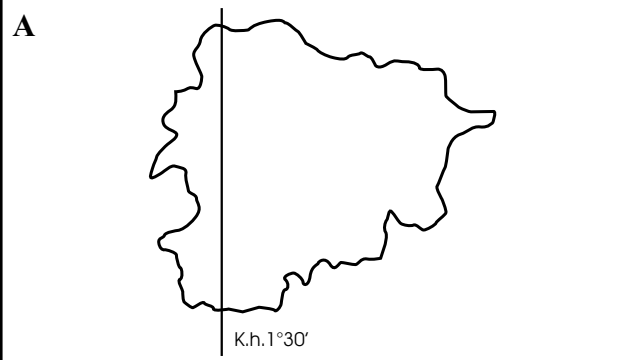
D.

- Melyik hegyvonulatot írta le elsőként Lóczy Lajos?
A. Karakorum B. Hindukus C. Himalája D. Transzhimalája
- Melyik tudományterületet **nem** művelte Lóczy Lajos?
A. geológia B. meteorológia C. geomorfológia D. néprajzi, történeti gyűjtések

VIII. Egy szórakozott földrajztanár összekeverte Európa legkisebb országairól készített jegyzeteit és az országokhoz tartozó térképeket. A meghatározások alapján nevezze meg az országokat és keresse meg a hozzá tartozó térképeket! (A kettő együtt ér egy pontot. A térképvázlatok sajnos nem méretarányosak.)

- A legkisebb területű német nyelvű állam, államformája nagyhercegség.
- Egykoron a vas tette híressé, manapság az EU pénzügyi központja található itt.
- A legrégebbi köztársaság, amely csak egy országgal határos.
- Mérete ellenére a világ egyik legbefolyásosabb állama.
- Katalán nyelvű társhercegség a Pireneusokban.
- Kaszinói és a városban zajló autóversenyek főleg a tehetősebb turistákat vonzzák.
- Két fő nemzetiségének az ellentéte megnehezítette az EU-ba való bejutást.
- Európa legfiatalabb tengerparttal rendelkező országa.
- Legkisebb szomszédunk, „Európa zöld szíveként” reklámozza magát.
- Köztársaság, mely a Brit Nemzetközösség részeként a Földközi-tenger közepén található.

IX. Párosítsa a banktípusok betűjelét az állításokhoz!

- A. kereskedelmi bank
- B. jegybank
- C. befektetési bank
- D. fejlesztési bank

1. A Magyar Nemzeti Bank vagy a Bank of England tartozik ide.
2. Feladata az államilag támogatott célok, fejlesztési projektek piaci kamatoknál kedvezőbb finanszírozása.
3. Az ország gazdaságát szabályozó alapkamat meghatározásában van kulcsszerepe.
4. Ilyen típusú bankban nyithat bankszámlát.
5. Magyarországon is számos nagyberuházást hitelezett az EBRD, és a Világbank is.
6. A pénzügyi válság kieleződését okozó, minden idők csődrekordját felállító Lehmann Brothers ilyen típusú intézmény volt.
7. Ilyen típusú bankban vehet fel majd hitelt.
8. A nemzeti fizetőeszköz kibocsátója, amelyet az állam felügyel.
9. Magyarország vezető bankja, az OTP.
10. Nagy értékű vállalati tulajdonok hosszú távú kezelését, néha csak értékpapír közvetítését végző pénzügyi intézmény, mint pl. híres a JP Morgan vagy a Rothschild Ház.

2004 februárjában 4 vállalatvezető 20-20 millió forint jutalmat vihetett haza. Mivel a pénzre akkor egyiküknek sem volt szüksége, mindegyikük hosszú távú befektetésre gondolt. Megkerestek egy-egy pénzügyi tanácsadót, és a következő módon helyezték el jutalmukat.

- A. Medve Eduárd az OTP Optima Befektetési jegyét választotta 2,85 Ft-os árfolyamon, mely 20% arányban részvényeket is tartalmaz. 2007 márciusában azonban a vásárolt jegyeket 3,55 Ft-os árfolyamnál átváltotta a most indult (1 Ft-os árfolyam), különböző régiók részvényeit tartalmazó Növekedési alapra, mert elégedetlen volt az Optima addigi hozamával. A Növekedési alap jelenlegi árfolyama 0,65 Ft.
- B. Nyúl Gerzsonnak, tanácsadójának javaslatai közül a befektetés biztonságát szavatoló tetszett a legjobban, így az öt éves lejáratú fix 12,5%-os kamatozású államkötvény mellett döntött, melynek kamatait a futamidő végén egy összegben, a tőkével együtt fizetik.
- C. Bika Árpád tanácsadójának az OTP vagy a MOL részvényeit ajánlotta hozamnövelőnek, míg az államkötvényeket a biztonságos tőketartalékolás céljára. Árpád végül felerészben OTP részvényt vásárolt 4000 Ft, felerészben pedig MOL-t 8000 Ft-os árfolyamon. Az OTP részvényeket 2007 márciusában értékesítette 8000 Ft-os áron, és a pénzen két éves fix 10%-ot kamatozó államkötvényt vásárolt. 2008 tavaszán az amerikai piacról érkező negatív hírek hatására MOL részvényeitől is megszabadult 24000 Ft-os áron, a pénzt látraszóló betétben helyezte el, melynek kamatát havonta felvette. Novemberben azonban ismét OTP részvényeket vásárolt az akkori igen alacsony 2500 Ft-os áron, ezek jelenleg 3500 Ft-ot érnek. A most lejáratú kötvényekből kapott összeget látraszóló betétbe helyezte.
- D. Pancser Béla, tanácsadójának javaslataiból a „mert a távközlés az mindig jól menő ágazat lesz” a Magyar Telekom részvényeit választotta, melyből 800 Ft-os árfolyamon vásárolt be. Mivel 2007 nyarán már nem hitt tovább az elméletben részvényeit lecserélte. Az 1000 Ft-os áron eladott Telekom helyett az olajárak szárnyain nagyon jól teljesítő MOL papírokba helyezte pénzét, melyet 20000 Ft-os árfolyamon sikerült megszereznie. Fél évig élvezte a gyorsan emelkedő részvények nyereségét, majd bosszankodva látta, hogy az árfolyamok lejtőre kerültek, de bízott a jövőben. Az októberi fekete hétig bírta cernával, amikor 10000 Ft-on megszabadult részvényeitől, és a bankokban sem bízva pénzét hazavitte a „szalmazsákba”.

11. Állítsa csökkenő sorrendbe a 4 befektető egykori jutalmának jelenlegi értékét!
12. Mely befektetőnek volt reálhozama, ha a KSH szerint az öt év átlag inflációja 11 % volt, és a befektetéseket 20% forrásadó terheli?
13. Meg tudja-e venni Nyúl Gerzson a 32 millió forintos akciós lakóparki házat?
14. Mennyi pénze van Pancser Bélának a szalmazsákban?
15. Jól döntött Bika Árpád, hogy a válság közepén részvényeket vett? Válaszát indokolja is!

X. Nevezze meg a számmal jelölt országokat és fővárosaikat! (A kettő együtt ér 1 pontot. Használja az 1. számú térképvezetést!)

1. _____ 4. _____
 2. _____ 5. _____
 3. _____ 6. _____

Tegyen X-et a szomszédjával csak fegyverszüneti megállapodással rendelkező, így elvileg hadban álló országok fővárosa mellé!

Nevezze meg a római számmal jelölt folyókat!

- I. _____ III. _____
 II. _____ IV. _____

Tegyen X-et azon folyó neve mellé, amelyiken a világ legnagyobb vízerőműve épül!

Nevezze meg a kis betűvel jelölt szigeteket!

- a. _____ c. _____ e. _____
 b. _____ d. _____ f. _____

Tegyen X-et azok neve mellé, amelyeknek a világgazdaság valamely ágában kiemelkedő szerepük van!

A leírás alapján nevezze meg a várost, és térképjelét (nagy betűk A-R) írja a név után! (A kettő együtt ér 1 pontot.)

1. Saját jegybankkal, valutával, és független gazdasággal rendelkezik, sőt a világ 3. legnagyobb tőzsdéje működik itt.
2. Ázsia legnépesebb metropolisza, mely a Világ ipari termelésének közel tizedét koncentrálna.
3. Egykori főváros, neve a globális klímaváltozás elleni első nemzetközi egyezményről forrt össze.
4. 2008-ban a leghosszabb ideig innen közvetítettek a világ televíziói.
5. 101 emeletes felhőkarcolója tartja jelenleg a befejezett épületek magassági rekordját.
6. Egykor a kelet Manchestere, mára a világ ipari műhelyének gazdasági központja, és az első mágnesvasúttal a közlekedés fejlődésének forradalmi állomása is.
7. A világ két legnagyobb elektronikai konszernjének főhadiszállása.
8. Nagy Vezetőjének többek között a világ legnagyobb, 92 méter magas szobra, és egy 32 méteres képmás állít emléket.
9. A Transzibériai vasút végállomása, fontos hadikikötő.
10. Egykor a selyemipar, ma az elektronika és a játékipar fővárosa.
11. Elővárosában van a világ jelenleg legsikeresebb autógyára.
12. Egykor a számítógépek fővárosa, ma fontos ipari központ, de a közeli csodálatos, tiszta vizű tó révén turizmusa is élénkülően van.
13. A Dongfeng márkával a kínai autóipar bölcsője, mely már csak második, de egy óriás beruházással hamarosan újra első lesz, s vele együtt Kína is világelső lehet az iparágban.
14. A kínai Ruhr-vidék, ma már a világ legtöbb nyersvasat és acélt termelő kohászati körzete.
15. A Vörös-medence második számú központja, mára a világ egyik vezető elektronikai és csúcstechnikai központja lett.
16. A Távol-Kelet kaszinó-központja a portugál hagyományú város.
17. Innen indulnak a műszaki haladást jelképező „Hosszú menetelések”.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13. Csangcsun	
14.	
15. Csengtu	
16.	
17. Jinquan	

XI. Mely országokra vonatkoznak az alábbi állítások? Válaszoljon a 2. térképvázlat nagy betűinek segítségével (A-Y)! Vigyázzon! Nem biztos, hogy minden betűt fel kell használnia. *Segítségül néhány betűt (országot) megadtunk.*

1. Velünk együtt csatlakoztak az Európai Unióhoz.
2. Önálló atomenergetikai programmal rendelkeznek.
3. Euróval fizetnek.
4. ENSZ felhatalmazással idegen csapatok tartják fenn a rendet.
5. A világ energiagazdaságában kiemelkedő szerepet tölt be.
6. Már 1990 előtt is a NATO tagja volt.
7. 1990 után nagyarányú háborút vívott szomszédjával.
8. Arab nyelvű állam.
9. Lakossága nem arab, de többségében mohamedán vallású.
10. 2000 után nyilvánította ki függetlenségét.

1.			S	-
2.			-	-
3.			H	E
4.			X	-
5.			X	-
6.			-	-
7.			R	-
8.			-	-
9.			R	E
10.			-	-

Párosítsa a táblázatban található autonóm vagy vitatott státuszú etnikai területeket a leírásokhoz (a-j).

- a. Muszlim lakossága a kilencvenes években kivívta függetlenségét, de ezt az anyaország katonai erővel szüntette meg az ezredfordulón, s azóta a térség leghírhedtebb terrorista cselekményei kötődnek nevéhez.
- b. Az 1984-es katonai puccs miatt az anyaország megszállta a kisebbségi területet és azóta kvázi független államként létezik.
- c. 2008-ban orosz csapatok szállták meg, és gyakorlatilag kiszakították az anyaország területéből
- d. Gyönyörű természeti környezettel rendelkező 1992 óta kvázi független állam, melyet a 2008-ban megerősített orosz „békefenntartó csapatok őriznek”.
- e. A rendkívül kevert etnikumú területre mostanában települnek vissza Batu kán „leszármazottai”.
- f. Bár az 1990 óta független terület nem határos vele, egy 2006-os népszavazás mégis az Oroszországhoz való csatlakozás mellett döntött.
- g. 1992-1994 között zajlott a legsúlyosabb etnikai háború a területért. A rendezetlenséget kihasználva 2008-ban Arcah Köztársaság néven a függetlenség kikiáltásáról döntöttek a terület keresztény lakói.
- h. A világ legnagyobb, mintegy 40 milliós hazátlan népének területe nagyhatalmi alku keretében került felosztásra.
- i. Évszázadokon át, de még 1952-1968 között is rövid ideig autonóm terület, melynek újbóli kikiáltása a napi politika egyik témája.
- j. Csaknem Magyarországnyi területen legeltető állattenyésztésből él az alig 300 ezer fő, mely Európa egyetlen buddhista népeként nevezetes.

Abház Köztársaság	Kalmükföld
Csecsenföld	Karabah
Dnyeszterentúli Orosz Köztársaság	Krím
Dél-Oszétia	Kurdisztán
Észak-Ciprusi Török Köztársaság	Székelyföld

Nevezze meg a térképen római számokkal jelzett jelenlegi és tervezett vezetéseket, melyek hazánk gázellátását biztosítják (I-III).

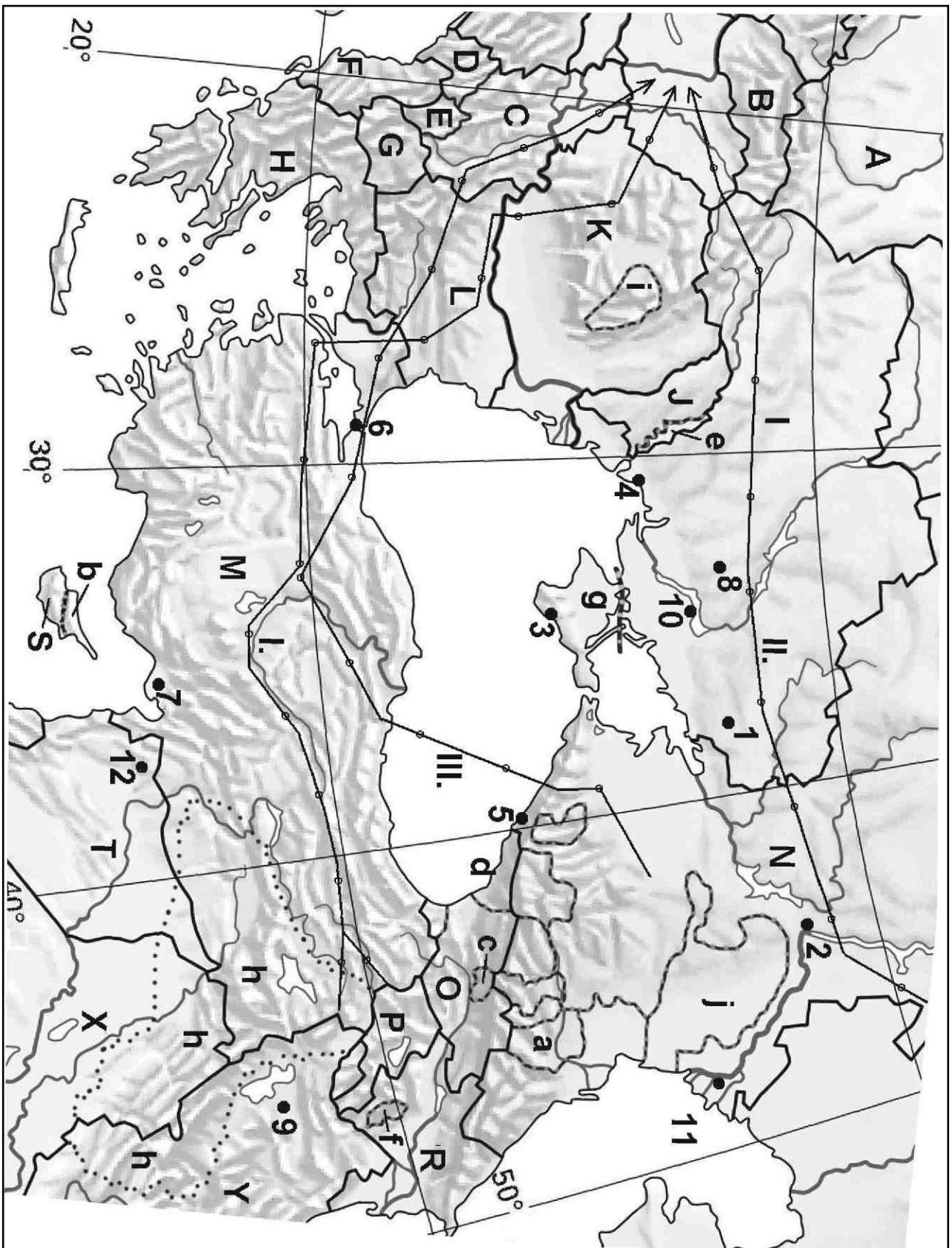
- I.
- II.
- III.

Nevezze meg a számmal jelölt városokat és párosítsa hozzájuk a lenti állításokat (A-L)!

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) Krivoj Rog _____
- 9) _____
- 10) _____
- 11) _____
- 12) Aleppo _____

- A. Egykor a Feketeföld-övezet búzakivitelének fő kikötője, ma országának vezető tengerparti városa.
- B. 12 milliós metropolis, és még mindig gyorsan növekszik.
- C. 6×1000 megawattos nukleáris erőműve és 3600 MW-os hőerőműve révén a világ egyik legnagyobb energetikai komplexuma működik az alig ötvenezres város határában.
- D. Sokáig a szénbányászat, és a kohászat központja, ma rozsdaövezet.
- E. A 2014-es téli olimpia helyszíne lesz az eddig inkább tengerpartjáról nevezetes város.
- F. A kézi csomózású szőnyegek készítésének egyik híres központja, termékeinek érdekessége a selyemszálás díszítés.
- G. Csodálatos fekvésű üdülőváros, a világon mégis inkább Európa kettéosztásának történelmi szimbólumaként emlegetik.
- H. Az öntözött keleti gyapotföldek révén vált a textilipar egyik fővárosává.
- I. Előbb traktorgyára, majd vízerőműve és alumíniumkohója tette fontossá, de leginkább történelemfordító eseményéről ismerik a világon.
- J. 7000 éves város, mely ma közel 2 millió lakóval rendelkezik.
- K. A híres orosz kaviár fő feldolgozóközpontja.
- L. Gyenge minőségű vasérce látta el évtizedekig a magyar kohászatot.

2. térképészlet (A XI. feladathoz)

1. térképészlet (A X. feladathoz)

